

Jana DVOŘÁKOVÁ, *Poutní místo Křemešník. Proměny místa paměti v první třetině 20. století, České Budějovice 2016, 67 s. a přílohy.*

(bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích)

Posudek oponenta bakalářské práce

Předkládaná bakalářská práce Jany Dvořákové se skládá z jedenácti kapitol včetně úvodu, závěru, seznamu použitých pramenů a literatury a obrazových příloh. Autorka se v ní věnuje reflexi poutního místa Křemešník s kostelem Nejsvětější Trojice u Pelhřimova, které se od 17. století stávalo významnou destinací řady poutníků z Vysočiny. Svoji pozornost zaměřuje na období počátku 20. století, kdy Křemešník zažil v období expozitury kněze a spisovatele Františka Bernarda Vaňka svůj nový rozmach.

Druhá kapitola (*Církevní dějiny v Čechách a na Pelhřimovsku od rekatolizace do 30. let 20. století*) představuje expoziční část bakalářské práce, přičemž se věnuje náboženským poměrům v první třetině 20. století v kontextu analyzovaného tématu. Vlastním jádrem práce jsou kapitoly 2 (*Dějiny poutního místa Křemešník*) a 3 (*Křemešník a poutě*), které zabírají většinu rozsahu bakalářské práce. Kapitoly 5-8 (V. *Křemešník a pověsti*; VI. *Křemešnická studánka a zázraky s ní spojené*; VII. *Sňatky a křty na Křemešníku*; VIII. *Dobové příručky, pohlednice a svaté obrázky*), které by mohly tvořit jednu společnou méně rozsáhlou kapitolu, představují dovětek kapitoly 3.

Zmíněná kapitola 3 se věnuje pamětnímu místu v nejširším slova smyslu – autorka sleduje především poutě, jimiž rozumíme duchovní cesty za účelem návštěvy určitého poutního místa, které na Křemešníku vrcholily slavností Nejsvětější Trojice. Tyto události zasazuje do širšího rámce pověstí a zázraků, spojených s vrchem Křemešník (studánky, křížová cesta), jako bylo např. udělování svátostí či vydávání dobových příruček.

Primární zdroj práce Jany Dvořákové představují pamětní knihy fondu Děkaný úřad Pelhřimov – expozitura Křemešník a Archiv města Pelhřimov, jež se nacházejí ve Státním okresním archivu v Pelhřimově. Autorka je navíc doplňuje pamětmi, např. *Vzpomínkami na mládí pelhřimovského měšťana Jindřicha Šohájka* či románem *Na krásné samotě* kněze F. B. Vaňka. V seznamu literatury nepostrádám žádný zásadnější titul. Bibliografický přehled zabírá nadprůměrný rozsah bakalářské práce, a to pět stran textu (s. 61-65). Je poněkud škoda, že autorka nepracovala s dobovým tiskem, např. *Národními listy*, *Jihočeským krajem*, *Besedou lidu*, *Archou* atd., které skýtají další zajímavý pohled na analyzované místo paměti tím spíše, že jsou jejich jednotlivé ročníky volně přístupné na internetu v rámci databáze Kramerius.

Domnívám se, že máme před sebou poměrně zajímavý text, v němž autorka rekonstruovala jak důležité události, tak každodenní život významného poutního místa Křemešník na Vysočině. Práce je rovněž na velmi dobré stylistické úrovni.

S potěšením mohu konstatovat, že předkládaná bakalářská práce Jany Dvořákové splňuje po formální i odborné stránce požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací v daném oboru. Doporučuji ji proto k obhajobě a hodnotím stupněm *v ý b o r n ě*.

Otázky k obhajobě:

1. V čem spočívala specifika poutního místa Křemešník oproti jiným místům?
2. Jakým náboženským životem žije poutní místo dnes?

České Budějovice dne 22. srpna 2016



PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.